

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Transporturi

„Aprob”

Olesea BAGRIN,

Director al IP Centrul de Excelență în
Transporturi

21 martie 2024

Curriculumul stagiului de practică

P.07.O.044 Practica de specialitate Tehnologică

Specialitatea: **104110 Traficul auto**

Calificarea: **432304 Agent/agentă în transporturi**

Chișinău, 2024

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Consolidarea sistemului de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova” (CONSEPT 5), cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service (LED).

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic IP CET din 13 martie 2024, Svetlana ZUGRAV, director adjunct pentru instruire și educație _____

La ședința Catedrei de economie și management a IP CET din 22 februarie 2024, Ion ȘTIRBU, șef de catedră, profesor, grad didactic superior _____

Autori:

1. Ion ȘTIRBU, profesor discipline specialitate, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Olesea BAGRIN, profesor discipline economice, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
3. Svetlana ZUGRAV, profesor discipline speciale, grad didactic doi, Centrul de Excelență în Transporturi
4. Aliona MOROI, profesor discipline economice specialitate, grad didactic unu, Centrul de Excelență în Transporturi
5. Victoria GORBAN, profesor discipline economice, grad didactic doi, Centrul de Excelență în Transporturi

Coordonatori:

1. Olesea BAGRIN, grad managerial doi, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Aurelia VARTIC, manager proiect CONSEPT, Asociația Obștească „Educație pentru Dezvoltare”

Recenzenți:

1. Iulian NEGREA, manager transport, S.R.L. INCO GROUP COMPANY
2. Lilian COPACI, șef de direcție, Primăria Municipiului Chișinău, Direcția generală mobilitate urbană, Direcția management în transport

Adresa curriculumului în Internet:

<http://www.ipt.md/ro/produse/educationale>

<https://cetauto.md/ro/traficul-auto/>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențe profesionale și rezultatele învățării	5
IV. Administrarea unității de curs	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Sugestii metodologice	9
VII. Sugestii de evaluare a rezultatelor învățării	9
VIII. Cerințe față de locurile de practică	10
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Curriculumul la Stagiul Practica de specialitate Tehnologică este elaborat în baza *Standardului de calificare pentru agent/agentă în transporturi*, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova prin Ordinul 1310/2023, și conform Planului de învățământ aprobat prin Ordinul MEC 1780/2023. *Practica de specialitate Tehnologică* este un element formativ al pachetului curricular pentru calificările din domeniul de formare profesională *Servicii transport* și face parte din componenta stagiilor de practică a planului de învățământ la programul de studii 104110 Traficul auto.

Scopul *Practicii de specialitate Tehnologică* constă în formarea abilităților profesionale, necesare în activitatea serviciilor de transport, privind completarea contractelor și documentelor de transport, elaborarea schemelor tehnologice, aplicarea normelor SSM pentru prevenirea incendiilor și protecția mediului ambiant.

Până la stagiul *Practica de specialitate Tehnologică*, elevii vor studia, în mod obligatoriu, următoarele unități de curs:

- S.04.O.018 Transport rutier de persoane în trafic național;
- S.06.O.020 Transport rutier de mărfuri în trafic național;
- S.04.O.021 Transport rutier de persoane în trafic internațional;
- S.06.O.022 Transport rutier de mărfuri în trafic internațional;
- P.03.O.041 Practica de instruire Gestionarea documentelor de transport;
- P.04.O.042 Practica de specialitate Trafic auto de persoane;
- P.04.O.043 Practica de specialitate Trafic auto de mărfuri.

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Curriculumul la Practica de specialitate Tehnologică este conceput astfel încât să consolideze cunoștințele și deprinderile practice obținute pe parcursul studiilor la unitățile de curs de profil și să contribuie la formarea competențelor profesionale de analiză a procedeelelor de organizare tehnologică a activității economice și a rezultatelor acesteia, în conformitate cu legislația de transport și a principiilor de organizare managerială.

Practica tehnologică se efectuează la o unitate economică din domeniu, unde elevul va dobândi abilități de monitorizare a executării sarcinilor de către angajații unității de prestare a serviciilor de transport de mărfuri/persoane pe rute naționale/internaționale și de coordonare a procesului de primire și executare a comenzilor de transport, cu optimizarea proceselor de transportare.

Pe toată perioada stagiului de practică elevii vor ține evidența activității întreprinderii, vor monitoriza regimul de lucru, vor face analiza fluxurilor de mărfuri sau pasageri și a itinerarelor.

Practica de specialitate Tehnologică creează condițiile necesare pentru atingerea rezultatelor învățării specifice următoarelor unități de curs:

- S.08.O.024 Logistica transporturilor;
- S.08.O.025 Transportul și expedițiile.

III. Competențe profesionale și rezultatele învățării

Pentru formarea competențelor profesionale, în urma efectuării stagiului de practică tehnologică, elevii vor fi capabili:

1. să efectueze descrierea analitică a întreprinderii de transport auto;
2. să identifice metodele de optimizare a transportărilor în baza analizei traficului pe rutele selectate;
3. să execute sarcini în procesul de prestare a serviciilor de transport rutier național sau internațional de persoane sau mărfuri;
4. să execute sarcini de coordonare a activităților de însoțire documentară a procesului de transport rutier național sau internațional de persoane sau mărfuri;
5. să aplice normele de securitate și sănătate în muncă, de prevenire a incendiilor și de protecție a mediului ambiant.

IV. Administrarea unității de curs

Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
VII	4	120	Evaluare orală în baza fișei de observație și evaluare	4

V. Unitățile de învățare

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
1. Descrierea analitică a întreprinderii de transport auto			
1.1. Descrierea destinației, a formei de proprietate, a locului de amplasare, a regimului de lucru. Analiza statistică a activității întreprinderii	Raport de analiză statistică	Prezentarea analizei	6
1.2. Analizarea activității departamentelor întreprinderii: componența, destinația, subordonarea, gestionarea serviciilor și subdiviziunilor întreprinderii	Organigrama întreprinderii	Explicarea organigramei	6
1.3. Analiza autovehiculelor din baza tehnico-materială a întreprinderii pe ani: vârsta și parcursul, indicii tehnici de exploatare și condițiile de exploatare	Grafice, diagrame, tabele	Prezentarea analizei cu suport vizual (grafice, diagrame, tabele)	6

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
1.4. Aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă, de prevenire a incendiilor, de protecție a mediului ambiant	Lista cu instrucțiuni semnate	Prezentarea instrucțiunilor	6
2. Identificarea metodelor de optimizare a transportărilor în baza analizei traficului pe rutele selectate			
2.1. Analizarea rețelei rutiere deservite de către întreprinderea dată (rutele, lungimea lor după categorii de drum și tipul lor)	Schemele rutelor selectate cu aplicare de software	Explicarea schemelor	6
2.2. Analizarea fluxului de mărfuri sau pasageri	Schemele fluxurilor	Prezentarea schemelor	6
2.3. Analizarea fluxurilor de transport și elaborarea itinerarelor de circulație.	Fluxul mijloacelor de transport, itinerarul de circulație.	Prezentarea analizei fluxului și a itinerarelor	6
2.5. Determinarea mijloacelor optime pentru realizarea transportului de mărfuri/persoane pe rutele selectate	Rezultatele calculelor	Interpretarea calculelor	6
3. Executarea sarcinilor în procesul de prestare a serviciilor de transport rutier național sau internațional de persoane sau mărfuri			
3.1. Studiarea regulilor de transportare a mărfurilor/persoanelor pe rute naționale	Actele normative care reglementează activitățile de transport rutier	Prezentarea și argumentarea cadrului normativ aplicat	6
3.2. (a) Studiarea procesului de transportare, prelucrare și depozitare a mărfurilor (depozitele, circuitul mărfurilor prin depozite, mecanismele de încărcare-descărcare)*	Schema tehnologică de încărcare-descărcare a mărfurilor	Prezentarea schemei procesului tehnologic	6
3.2. (b) Studiarea procesului de transportare, de îmbarcare-debarcare a pasagerilor*	Schema tehnologică de îmbarcare-debarcare		

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
3.3. Studiarea cadrului legislativ privind organizarea serviciilor de transport pe rute internaționale (convențiile internaționale și acordurile bilaterale: scrisoarea de trăsură CMR, carnet TIR, autorizații, carnetul foii de parcurs CFP, INTERBUS)	Setul de acte normative utilizate de întreprindere	Descrierea conținutului actelor	8
4. Executarea sarcinilor de coordonare a activităților de însoțire documentară a procesului de transport rutier național sau internațional de persoane sau mărfuri			
4.1. Studiarea documentelor referitoare la conducătorul auto (permis de conducere, buletin de identitate, pașaport, polița de asigurare medicală, certificate de competență profesională, instrucțiunile pentru conducătorul auto referitor la mărfurile periculoase (ADR), cardul conducătorului auto pentru tahograf digital)	Setul de documente necesare conducătorul auto	Descrierea scopului documentelor și indicarea domeniului de utilizare a acestora	8
4.2. Analizarea documentelor referitoare la unitatea de transport (certificat de înmatriculare, inspecția tehnică periodică, polița de asigurare a răspunderii civile, asigurarea CMR, asigurarea CASCO, autorizații unitare și autorizații multilaterale în traficul auto internațional, certificate de agreare, carnet de drum, foaia de parcurs, autorizație de activitate pe traseu, copia conformă a licenței de transport rutier, certificat de clasificare pe categorii de confort a autobuzelor și autocarelor)	Setul de documente ce însoțesc unitatea de transport completate	Explicarea modului de utilizare și de completare a documentelor	8

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
4.3.1* Analizarea documentelor referitoare la încărcătură (contract de transport, scrisoare de trăsură tip CMR, certificat fitosanitar, certificat veterinar, factura/invoice, certificat de confirmare a calității, certificat de proveniență a mărfurilor, carnetul TIR, garanția T1, fișa de control al temperaturii pentru mărfuri perisabile)	Setul de documente referitoare la încărcătură completate	Argumentarea necesității documentelor și explicarea modului de completare a acestora	8
4.3.2* Analizarea documentelor referitoare la pasageri (borderou de evidență a biletelor, asigurarea de răspundere a transportatorului față de pasageri, voucher turistic, carnetul foii de parcurs (Interbus), pașaportul rutei, autorizații, tabelul costului/tarifului călătoriei)	Setul de documente referitoare la pasageri completate		
5. Aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă, de prevenire a incendiilor, de protecție a mediului ambiant			
5.1. Analizarea actelor normative pentru asigurarea pregătirii profesionale a angajaților pentru transportarea mărfurilor/persoanelor	Lista actelor normative	Explicarea cerințelor privind pregătirea profesională a angajaților	6
5.2. Stabilirea regimului de lucru și odihnă al echipajelor mijloacelor de transport și al personalului angajat, respectând SSM	Regimul de lucru și odihnă, conform SSM	Argumentarea regimului de lucru și odihnă	6
5.3. Aplicarea normelor de prevenire a incendiilor și de protecție a mediului ambiant	Lista completată privind normele antiincendiarie și ecologice	Descrierea normelor antiincendiarie și ecologice	6

* Elevii vor executa sarcinile în corespundere cu domeniul de transport al unității economice la care se desfășoară practica.

VI. Sugestii metodologice

Formarea abilităților profesionale de coordonare a executării operațiilor de transport se va realiza sub nemijlocita dirijare și monitorizare a agentului de transport din cadrul întreprinderii unde elevul își va face stagiul de instruire practică. Inițial, elevul va efectua planificarea activităților zilnice în corespundere cu sarcinile puse de persoanele ierarhic superioare împreună cu conducătorul de practică de la întreprindere, ulterior elevul va executa independent lucrările, fiind monitorizat și corectat de conducătorul de practică de la întreprindere. Elevul va realiza activitățile conform programului stagiului de practică.

În scopul atingerii rezultatelor învățării scontate, conducătorul de practică va aplica diverse metode de comunicare și interacționare cu elevii, astfel încât aceștia să execute sarcini utile unui angajat în companiile de transport. Informațiile oferite elevilor vor corespunde cerințelor cadrului legislativ în vigoare. Elevii vor executa sarcini individuale în conformitate cu genul de activitate a întreprinderii și tipul de transport specific genului. La stabilirea timpului recomandat pentru executarea sarcinii, se va utiliza timpul normativ indicat de conducătorul de practică în funcție de complexitatea lucrărilor.

La finalul fiecărei zile de practică, elevii vor completa agenda de practică, în care vor scrie un raport succint al activităților realizate. Toate produsele elaborate pe parcursul stagiului de practică vor fi colectate în portofoliul practicii.

VII. Sugestii de evaluare a rezultatelor învățării

Evaluarea formării competențelor profesionale ale elevului va fi efectuată în procesul de executare a lucrărilor, în mod independent, prin observarea directă a conducătorului de practică, precum și în baza portofoliului completat în perioada practicii. La finalul practicii, conducătorul de practică va face caracteristica fiecărui elev în vederea aprecierii cunoștințelor și abilităților demonstrate în decursul întregii perioade de practică.

În scopul evaluării rezultatelor învățării, elevii vor îndeplini următoarele sarcini:

- elaborarea schemelor de analiză statistică,
- elaborarea schemelor de transportare a mărfii,
- elaborarea schemelor de transportare a pasagerilor pe rute ocazionale,
- elaborarea orarelor și graficelor de circulație,
- completarea tabelor de evidență a parcului de automobile,
- completarea contractelor de transport.

Produsele executate vor fi evaluate în baza următoarelor criterii:

- corespunderea cu sarcinile tehnice,
- corespunderea cu standardele și normativele în vigoare,
- corectitudinea calculelor,
- fundamentarea deciziilor,
- completitudinea setului de documente,
- ținuta lingvistică,
- ținuta grafică,
- respectarea termenelor de executare,
- productivitatea.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Categoriile de instituții/întreprinderi unde poate fi efectuat stagiul de *practică tehnologică* sunt următoarele:

- întreprinderi sau operatori care efectuează transport de mărfuri și/sau pasageri contra cost;
- întreprinderi sau operatori care efectuează transport de mărfuri și/sau pasageri în cont propriu;
- întreprinderi, organizații, autorități, asociații, instituții și altele din domeniul transporturilor.

Locul de muncă unde elevul face stagiul de practică: punct de dispecerat. Cerințe față de locul de muncă/postul propus elevului: calculator, rechizite de birou, software specializat Autoroute, www.maps.google.com

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul unde poate fi consultată sursa
1.	<i>Ghidul privind legislația în transportul auto</i> , Chișinău, 2006.	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=103687&lang=ro#
2.	Ing. Ioan Tătar, Ing. Dominic Petreanu și alții, <i>Manualul operatorului de transport rutier</i> , Miercurea-Ciuc: Editura IFPTR, 2000.	Bibliotecă
3.	Codul transporturilor rutiere Nr. 150/2014 (M.O. Nr. 247-248 din 15.08.2014 art Nr. 568. Modificat, LP155 din 15.07.22, MO246-250/05.08.22 art. 474; în vigoare 05.09.22)	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=123700&lang=ro
4.	Legea drumurilor nr. 509-XIII din 22.06.1995 (Modificat, LP356 din 29.12.22, MO456-459/30.12.22 art. 813; în vigoare 01.01.23)	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137550&lang=ro#
5.	Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.2007 (Modificat, LP35 din 02.03.23, MO117-118/06.04.23 art. 188; în vigoare 06.07.23)	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141806&lang=ro#
7.	Pagina oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al RM	https://midr.gov.md/ro/portofoliu/infrastuctura-rutiera
8.	Lista drumurilor publice naționale din Republica Moldova	https://midr.gov.md/files/shares/Lista_drumurilor_publice_na_ionale_din_Republica_Moldova.pdf
9.	Lista drumurilor publice locale de interes raional din Republica Moldova	https://midr.gov.md/files/shares/Lista_drumurilor_publice_locale_de_interes_raional_din_Republica_Moldova.pdf
10.	Pagina oficială a Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor	www.asd.md
11.	Pagina oficială a Portului Internațional Giurgiulești	www.gifp.md
12.	Pagina oficială a Căii ferate din Moldova	www.railway.md